

Сагайдачного від 1606—1622 р.р. Далі сказано, що в 1667 р. стала Андрусівська умова з Поляками—а що це за умова—не подано. Там само не згадано про другий поділ Польщі, хоч він далеко для нас важливіший, ніж напр. третій, про який тут сказано і т. д. Кожний згодиться, що такий огляд історії з такими невірними й непевними звістками, призначений для некритичних читачів може вчинити навіть шкоду. Що-ж до хронологічного огляду української літератури, де після коротесенького вступу подано тільки голі імена письменників, то з нього навряд чи багато можна буде скористати. Головна нестача показчиків нових книжок та часописів—це їх неповність. Звичайно рідко який показчик буває повний, та діло в тім, що тут пропущено, незнаємо чому, видання Наукового Тов. ім. Шевченка: „Записки“ і видання по одиноких секцій. Здається, що не завважати їх трудно було, тим більше, що число ведавничих інституцій й виданих книжок не так то ще дуже в нас велике.

Загалом беручи все таки полтавський календарь мимо показаних нами нестач книжечка интересна і чимало користи може принести читачам, а притім і ціна її (15 коп.) зовсім невелика. Тому бажамо їй, щоб вона відповідно до бажань видавців була в кожній українській хаті.

І. Дмиджора.

## Бібліографія.

Український календарь „Рідний край“ на 1907 рік. Полтава 1907. (Видання часопису „Рідний Край“).

Календарі належать до тої категорії книжок, що доходять найдалше, іноді в такі глухі закутки, куди навряд чи попаде яка небудь инша книжка.

Видавці календаря, розісланого редакцією „Рідного Краю“ з 13 N—ром газети, справедливо кажуть, що кожна хата повинна у себе мати календарь. В передмові до книжки читаємо, що видавці бажали в ній дати окрім звичайних календарних відомостей, ще йде-що з того, що цікаво, що повинен знати кожний ширій син свого народу, кожен свідомий Українець“. З цим розуміється, не можна не згодитись, та з другого боку воно кладе на видавців обовязок постаратися, щоб добір уміщеного в календарі матеріялу був як найкращий.

Що до літературної частини календаря „Рідного Краю“, то вона складається за винятком коротенького відповідання В. Стефаніка „Виводили з села“ (с. 122), з самих віршів. Починаючи з народної думи „що на чорному морі“... подано тут найкращі поезії наших письменників від Котляревського аж до наймолодших. Коли до сього додати „жарти“ (с. 120) і „загадки“ (с. 132), то з літературного відділу календаря можна бути в повні задоволеним. Більш богата й не менш интересна інформаційна просвітно-наукова частина календаря, та далеко не усе, що тут подано, можна полишити без деяких уваг. Поминаючи відділ чисто календарний, якого передруковано з календаря київської „Просвіти“ та статті загального характеру, як „Про землю й племена людські“ (с. 37), „Відомості про Європу“ і т. п. спинимось тільки на статтях, що дотикаються України і її справ. Сюди належить статистична стаття „Україна“ де подано, скільки українців по всій Україні і по одиноких краях та губерніях. Потім йде „Хронологічний огляд історії України“ (с. 57), „Українська мова“ (с. 53), статті про українську літературу, книжки часописів, товариства, про будову пам'ятника Шевченкові, при чім подан короткий нарис про життя Шевченка і його значіння, а далі гарна стаття про „Жіночу справу“ і т. д. Та найгарніша з тих статей це „Українська мова“, де говориться про рідну мову, її значіння для народу та напрям в якому вона має дальше розвиватися. Висловлено тут такі розумні погляди, що не тільки селянам, для яких статті головню призначена, але нашим інтелігентам радили б ми її взяти собі на увагу. Та за те найслабшими вийшли стаття „Хронологічний огляд історії України“, „Українська література“ та інформаційні показчики нових книжок та часописів українських. Про хронологічний огляд історії України можна тільки пожалкувати, що він попався в таким власне виді. При нестачі різних важних правдивих фактів подано тут цілу низку подій, яких або зовсім не було, або відбулися вони зовсім не так, як тут сказано.

Так напр. говориться тут категорично про закладення Запорожської Січі Остапом Дашковичем, як про певний факт, від якого буцім то зачалось існування Січі в такій формі, в якій ми її бачимо пізніш і відколи буцім зачався неперервний ряд отаманів. Так сказано про упорядкування Січі королем Баторієм й надання ним отаманові Ружинському гетьманських клейнодів—чого як відомо, не було. Сюди належить апокріфічна звістка про спалення Наливайка і його товаришів в мідяному бичку, а так само про будім то неперервне гетьмановання